

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a
Anul școlar 2022 – 2023
Limba și literatura română
(Rezolvare integrală a modelului postat de Ministerul Educației)

Subiectul I

A.

1. Două insecte identificate în textul 1 sunt: „fluture”, „albină”.

2. d

3. d

4. d

5.

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Odată cu lăsarea întinericului, natura încremenește.		X
Florile și fluturii sunt albaștri.	X	
Iarba de lângă izvor este acoperită de zăpadă.		X

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
În expedițiile din munții Făgăraș, Alexandru N. Stermin dormea în hamac.		X
Roberto îl învață pe exploratorul român cum să procedeze în cazul în care se pierde în junglă.	X	
Zgomotele din junglă îi sunt familiare lui Alexandru N. Stermin.		X

6. Măsura este de șaisprezece silabe, iar rima este împerecheată.

7. Un element de conținut comun celor două texte este cuvântul-cheie „pădurea”. În textul literar, pădurea este înfățișată ca un spațiu magic, plin de viață, colorat, înmiresmat, după cum se observă în versurile: „Mii de fluturi mici, albaștri, mii de roiuri de albine/Curg în râuri sclipitoare peste flori de miere pline”. În al doilea text, pădurea este un spațiu real, primejdios. Aici omul este un intrus, de aceea e firesc să se teamă, dar, în același timp, se simte dator să îl ocrotească: „M-a oprit când am vrut să lovesc trunchiul – un copac subțire într-o junglă în care există miliarde de alți copaci. Nutrea un sentiment de responsabilitate...”.

8. Consider că fiecare copac înseamnă o șansă în plus la o viață sănătoasă. Protejându-l, salvăm natura și pe noi înșine. Spun aceasta pentru că oamenii, animalele, plantele trăiesc într-un sistem care are miliarde de legături. Ele nu se văd, dar fiecare dezechilibru afectează, în timp, binele planetei. Dacă înțelegem importanța copacului pentru natură, vom realiza rolul fiecăruia dintre noi pentru o existență sănătoasă. În textul 2, Roberto îi oferă o lecție de viață lui Alexandru Stermin. Atenționarea sa cu privire la moartea copacului cioplit este o dovadă de responsabilitate și de înțelepciune.

9. Fragmentul din „Călătorie în jurul omului” de Alexandru N. Stermin poate fi asociat cu „Mica Robinson” de Nicolae Batzaria, întrucât valoarea morală comună este curajul.

În primul text, autorul își dovedește curajul printr-o călătorie în jungla amazoniană. Prima noapte petrecută aici este cea mai grea, dar o depășește prin voință, bucurându-se de spectacolul naturii.

În al doilea text, Mariana, o fetiță de unsprezece ani, supraviețuiește unui naufragiu, apoi înfruntă greutățile vieții pe o insulă nelocuită. O secvență importantă este aceea în care găsește soluții imediate pentru adăpost și hrană. Ea rămâne, astfel, în viață.

B.

1. c

2. b

3. c

4. b

5. Te simțai atât de bine și de bucuros că ești acolo, încât parcă uitaseși complet de noaptea prin care abia trecuseși.

6. Nu ai admirat vreodată frumusețile junglei. Tricoul este albastru.

7. Propozițiile subordonate sunt: „când am vrut” – propoziție subordonată circumstanțială de timp; „să lovesc trunchiul – un copac subțire într-o junglă” – propoziție subordonată completivă directă; „în care există miliarde de alți copaci” – propoziție subordonată atributivă.

8. Formele corecte ale cuvintelor scrise între paranteze sunt: au uitat, aceea, zimbri, ai, căror, copii.

Subiectul al II-lea

Fragmentul din opera literară „Călin (file din poveste)”, de Mihai Eminescu, înfățișează o descriere literară a naturii, față de care vocea ficțională își exprimă uimirea și admirația.

Tema textului liric este natura, iar mesajul transmis cu ajutorul mijloacelor artistice este că un peisaj splendid nu poate decât să vrăjească privitorul, care are impresia că pătrunde într-o lume feerică, de basm.

Elementele care compun cadrul natural, luna, pădurea/codrul, apele, fac parte din două planuri distincte. Pe de o parte, identificăm, în tabloul al VII-lea, o descriere a pădurii din anotimpul toamna. Prin epitetul antepus „Sură-i sara cea de toamnă” care intră în relație cu personificarea „pădurea lin suspină” și epitetul personificator „singuratic izvoare”, se creează contextul. Este vorba despre un spațiu magic care se pregătește pentru iarna cumplită ce stă să vină. Pe de altă parte, avem surprinderea, în tabloul al VIII-lea, să constatăm că pătrunderea înspre miezul „codrilor de aramă” nu ne conduce spre o lume a răcelii și a fricii, ci spre un tărâm văratic („umplu aerul văratic”), în care viața palpită. Observăm, în aceste versuri, o diversitate cromatică atractivă, de la arămiul frunzelor care vesteau trecerea spre iarnă, la albul pădurii de mesteceni („de departe vezi albind”), care oferă o protecție magică a vieții din interiorul codrului de basm. Aici, în bătaia lunii, „iarba pare de omăt” (imagine vizuală), iar văzduhul miroase a tămâie (imaginea olfactivă „în văzduhul tămâiet”), trimițându-ne cu gândul că lumea nu este reală, ci magică. Avem senzația că am ieșit din pădurea de toamnă și am coborât spre o lume în care

timpul are altă curgere. Epitetul metaforic „pădurii de argint”, împreună cu hiperbola „mii de fluturi mici, albaștri, mii de roiuri de albine” și metafora „cuiabar rotind de ape” creionează atmosfera de basm, în care gândul se poate materializa. În acest sens, putem înțelege că albul pădurii, al ierbii ar putea fi sclipirea unei oglinzi-portal spre o altă lume, precum o călătorie spre mijlocul pământului.

Toată această expunere creează o emoție puternică. La fel cum vocea lirică simte uimire și admirație, la fel simt și eu în fața unui peisaj de o frumusețe inegalabilă, în care imaginile vizuale, cele auditive și cele olfactive se nasc împreună și transmit ideea că există o magie pe care privitorul trebuie să învețe să o simtă.

În concluzie, textul descriptiv dat înfățișează o lume magică, a visării, în care imposibilul devine posibil.